

Gelders Erfgoed bijeenkomst 'Samen de toekomst in'

Datum: woensdag 11 mei
Tijd: 13.30 tot 16.00 uur
Locatie: Ijsselpaviljoen Zutphen

Aanwezigen: 18 vertegenwoordigers van 14 Gelderse erfgoedinstellingen, 4 medewerkers van Gelders Erfgoed.

Doel van de bijeenkomst: informeren van de achterban over de toekomstplannen van Gelders Erfgoed, reacties horen op deze plannen.

1. Directeur Marc Wingens houdt een inleiding waarin hij de plannen van Gelders Erfgoed uit de doeken doet.

Twee rollen Gelders Erfgoed

- Ondersteuningsinstelling van de Provincie Gelderland
 - Uitvoering provinciaal beleid
- Brancheorganisatie: belangenbehartiging voor ca. 230 erfgoedinstellingen, nu aangesloten bij GE - Oppericht door erfgoedinstellingen in 1957

Missie Gelders Erfgoed

Wij zijn het Gelderse kenniscentrum voor cultureel erfgoed dat instellingen verbindt en hen helpt om hun activiteiten en collecties – immateriële en materiële – op innovatieve en duurzame wijze te ontwikkelen en te presenteren.

Unique Selling Points

1. Gelders Erfgoed is het **Gelderse kenniscentrum**:
 - Kennis van het hele erfgoedveld; helicopterview
 - Gespecialiseerde kennis met name op het gebied van:
 - collecties (materieel en immaterieel)
 - bedrijfsvoering
2. Gelders Erfgoed is bij uitstek een **netwerkorganisatie**:
 - Verbinding Gelderse erfgoedinstellingen:
 - onderling; netwerken ondersteunen
 - met provinciale, landelijke, internationale stakeholders

Doelgroepen

Als tweedelijns organisatie ondersteunen wij:

- Gelderse erfgoedinstellingen, in het bijzonder:
 - Musea:
 1. Opgenomen in Nederlands Museumregister of
 2. Voldoen aan definitie International Council of Museums (ICOM)
 - Historische Verenigingen
 - Volksculturele organisaties
- Overheden (provincie en gemeenten)

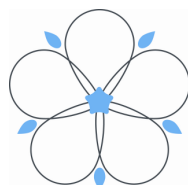
Kerntaken

- Ondersteuning
- Professionalisering
- Innovatie
- Netwerkvorming

Nieuwe benadering

- Bovenlokaal en gebiedsgericht
- Als cultuurmakelaar; procesbegeleiding
- Erfgoedbreed
- Met criteria voor gesubsidieerde ondersteuning
- Volgens een nieuw dienstverleningssysteem

Stroomlijning organisatie Gelders Erfgoed

- Erfgoedconsulentschap
 - Kennisgebieden (bedrijfsvoering, collecties)
- Projectorganisatie
- Opdrachten uit de markt
- Producten en diensten aanbieden binnen de coöperatie Erfgoed Gelderland

Coöperatie Erfgoed Gelderland (EG)

- Gelders Archief en Gelders Erfgoed zijn de oprichters
- Gelders Erfgoed en Gelders Archief gaan de coöperatie faciliteren
- Samenwerken binnen een coöperatie biedt schaalvoordelen
- Door samenwerken is een duidelijke stem richting politiek en bedrijfsleven mogelijk
- Uitnodiging aan de Gelderse erfgoedinstellingen om zich aan te sluiten

Wat is een coöperatie?

- Vereniging met leden (organisaties)
- Alle leden hebben hun eigen organisatiedoel
- Individuele doelen beter realiseerbaar door sommige dingen samen te doen

Voordelen aangeslotenen Gelders Erfgoed (GE) (op dit moment)

- advisering tegen gesubsidieerd tarief
- participeren in omvangrijk erfgoednetwerk
- deelname aan gesubsidieerde projecten (Museumregistratie, Beleef mijn Gelderland!)
- korting op producten (lager uurtarief):
 - cursussen
 - Collectiewacht
 - Klimatabonnement
 - Collectie Gelderland
 - Audiovisueel Archief Gelderland
- Korting op artikelen winkel
- abonnement op magazine *Gelders Erfgoed*
- uitnodiging voor regionale erfgoedplatforms
- uitnodiging voor activiteiten als de jaarlijkse Erfgoeddag

Voordelen leden coöperatie EG (in de toekomst)

- *dezelfde voordelen als die van aangesloten zijn bij GE, plus:*
- toegang tot specifieke info op website GE (met een login code)
- deelname aan www.mijngelderland.nl
- korting op nieuw te ontwikkelen producten (uurprijs):
 - ondersteuning bij het schrijven van beleids- en collectieplannen
 - waardestellingen van collecties
 - quick scans (klimaat, Code Cultural Governance)
- inspraak op de jaarlijkse ledenvergadering coöperatie
- schaalvoordeel bij deelname aan door de coöperatie in de toekomst aan te bieden bedrijfsvoeringzaken, zoals ICT, P&O, financiële administratie, inkoop.

Criteria lidmaatschap coöperatie Erfgoed Gelderland

- de organisatie heeft een onafhankelijke rechtsvorm en is niet gericht op het maken van winst
- beheer & behoud en presentatie van het erfgoed (materieel en/of immaterieel) zijn opgenomen in de doelstellingen van de organisatie
- musea die zijn opgenomen in het Nederlands Museumregister kunnen automatisch lid worden

Website centraal communicatie- en informatiepunt

- Interactief (forumfunctie), sociale media
- Afname producten
- Exclusieve specialistische expertise voor leden
- E-learning
- Winkel
- Regelt financiële relatie met de coöperatie

Reacties uit de groep n.a.v. deze presentatie van Marc Wingens:

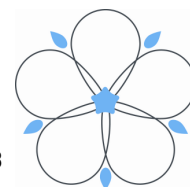
- Door de bezuinigingen krijgen de leden van de coöperatie het zwaarder. De contributiebijdrage voor de leden zal niet heel hoog kunnen zijn en men moet niet denken dat daarmee een geheel kantoor opgetuigd kan worden. (Stadsmuseum Harderwijk, dhr. W. Lodewijk)
Antwoord: de contributie voor de coöperatie blijft op hetzelfde niveau als nu, voor Gelders Erfgoed; het is niet de bedoeling een extra kantoor op te tuigen.
- Binnen een dergelijke coöperatie moet er wel iemand zijn die zich hoofdverantwoordelijk voelt voor het geheel. Teveel spreiden van verantwoordelijkheid kan leiden tot stilstand. (Casteelse Poort Wageningen, dhr. T. Guiking)
Antwoord: Gelders Erfgoed voelt zich samen met Gelders Archief hoofdverantwoordelijke voor het opzetten en draaiend maken van de coöperatie
- Worden de kleine organisaties nog wel gehoord binnen een grote coöperatie? Als ik alleen aan het einde van het jaar een rekening krijg, heb ik zelf geen goed overzicht meer over mijn financiën. (Museum De Garstkamp Overasselt, dhr. P. Arts)
(antwoord: Gelders Erfgoed blijft in basis werken zoals het nu doet; buiten de jaarlijkse ledenvergadering is er gewoon contact met de leden/erfgoedinstellingen. We zullen ervoor waken dat de facturen voor onverwachte verrassingen zullen zorgen. Een overzicht van de reeds gemaakte kosten kan steeds via de eigen 'account' op de website worden ingezien)
- Teveel samenwerken maakt een kleine organisatie kwetsbaar, want afhankelijk van derden. Wij willen de kracht van onze kleine vrijwilligersorganisatie met veel liefdewerk / oud papier graag behouden. (Museum Hof van Hessen, Huissen, dhr. P. Driessen)
Antwoord: binnen de coöperatie is iedereen zelfstandig en neemt iedereen deel overeenkomstig het eigenbelang. Niettemin interessant punt dat we meenemen in de verdere planvorming.
- Hoe zit de financiële structuur in elkaar, komt er een fusie? (Airborne Museum, dhr. J. Hovers)
Antwoord: uit de gezamenlijke contributie van de leden worden bepaalde gemeenschappelijke zaken bekostigd. Gelders Archief en Gelders Erfgoed bieden samen de financiële basis voor de coöperatie. Er is geen sprake van een fusie tussen Gelders Archief en Gelders Erfgoed.
- Is er voor de coöperatie ook gedacht aan organisaties als het Gelders Genootschap (Oudheidkamer Nunspeet, dhr. R. Loopik)
(antwoord: zeker. Gelders Genootschap is ook een aangeslotene van Gelders Erfgoed en bovendien medelid van het Gelders Erfgoed Platform, waaraan ook Gelders Erfgoed en Gelders Archief deelnemen.
- De consulent beheer en behoud is vorig jaar vertrokken en niet vervangen. De musea hebben een grote behoefte aan deze specialistische kennis. Wordt deze functie nog weer opgevuld? (Museum Freriks Winterswijk /De Scheper Eibergen, dhr. P. Puntman)
Antwoord: de functie van Marysa Otte wordt tijdelijk waargenomen door Bim van Dijk het streven is om in de toekomst weer een volledige consulent beheer en behoud te hebben.

2. Gesprek in vier groepen over verschillende thema's

A. Themagroep Projectmatige ondersteuning

De centrale vraag: Naar welke type ondersteuningsprojecten gaat uw voorkeur uit?

- De projectmatige ondersteuning in de vorm van deelname aan grote projecten heeft de voorkeur, denk aan bijv. de cultuurhistorische festivals of de Gratis Museumdag.
- Aandachtspunt is wel dat het niet altijd mogelijk is om het centrale thema goed te vertalen naar de eigen organisatie. Men wil deelnemen als het mogelijk is, qua inhoudelijke thema of qua eigen interne bezetting.
- Projecten waar de instelling zelf financieel profijt van heeft, door bijv. gezamenlijke

inkoop, worden ook zeer gewaardeerd, maar staan in de prioritering in de verschillende mogelijke ondersteuningsprojecten niet bovenaan.

B. Themagroep Kenniscentrum

De centrale vraag: Op welke terreinen denkt u een beroep te doen op GE als kenniscentrum?

- Discussie in deze groep over welk soort kennis GE moet overdragen: de inhoud zelf of de weg naar de kennis toe. De voorkeur gaat uit naar de tweede: GE als aanjager van kennis, cursussen geven waardoor de instellingen zelf verder kunnen.
- Website van GE zou ook kunnen dienen als vraagbaak en uitwisselingen van onderlinge kennis bij de leden.
- Behoeftte aan checklist over specifieke thema's, genoemd o.a. het inrichten van exposities.

C. Themagroep Bezuinigingen

De centrale vraag: Hoe kan GE de sector weerbaarder maken bij politieke verschuivingen en bezuinigingsoperaties vanuit de overheid?

- De groep stelt voor om de hoofdvraag "Hoe kan Gelders Erfgoed de sector weerbaarder maken bij politieke verschuivingen en bezuinigingsoperaties vanuit de overheid?" anders te formuleren: "Hoe kunnen instellingen zichzelf weerbaarder maken bij politieke verschuivingen en bezuinigingsoperaties vanuit de overheid, en op welke wijze zou Gelders Erfgoed daarbij kunnen helpen?"
- Effecten op gemeentelijk en provinciaal niveau zijn het gevolg van landelijk beleid. Het is voor instellingen niet mogelijk om zich als kleine speler op al die niveaus te laten gelden. Gelders Erfgoed zou een vakbondsrol kunnen spelen: Machtsvorming is belangrijker dan advies.

D. Themagroep Netwerken

Centrale vraag: Op welke terreinen denkt u de ondersteuning van GE als netwerkende organisatie nodig te hebben?

- Databeheer: samenwerken voorkomt dat organisaties het wiel zelf gaan uitvinden. Op dit moment is er vooral behoefte aan praktische en technische ondersteuning bij het databeheer. GE speelt daarbij een belangrijke rol door er voor te zorgen dat de aanpak voor alle musea dezelfde is. Daardoor is in ieder geval de onderlinge communicatie tussen de musea op het terrein van de dataverwerking gewaarborgd.
- GE als verbinder: Op dit terrein zal de rol van GE in de toekomst steeds belangrijker worden, vooral als musea hun eigen collecties overeind willen houden te midden van alle bezuinigingen. GE kan bij (gedwongen) samenwerking het neutrale platform zijn.
- GE als makelaar: Door een economische noodzaak is samenwerking momenteel nodig om musea en collecties overeind te houden. Samenbrengen van collecties waardoor versterking ontstaat is een optie.
- GE kan helpen bij het openbreken van oude structuren; met respect voor de (oude) vrijwilligers zoeken naar vernieuwing die hard nodig is.

GE kan bijdragen in een nieuwe en onderscheidende koers die nodig is om bijvoorbeeld de jeugd op een interactieve manier in de historie te blijven interesseren.

3. Tot Slot

Marc Wingens rondt de middag af. Hij dankt alle aanwezigen voor hun inbreng en kritische vragen. Gelders Erfgoed neemt alle op- en aanmerkingen mee in de verdere planvorming richting de toekomst.

Aanwezige erfgoedinstellingen

1. Agrarisch Museum Garstkamp
2. Boerdrij-museum de Lebbenbrugge Borculo
3. Gelderse Schuttersfederatie St. Hubertus
4. Historische kring Heussen
5. Museum Casteelse Poort
6. Openbaar Vervoer Museum
7. Oudheidkundige Vereniging Gemeente Gendringen
8. Schutterij 'St. Isidorus Oud-Dijk
9. Stadsmuseum Harderwijk
10. Stadsmuseum 'Hof van Hessen'
11. Stichting Bernard Weenink
12. Stichting Freriks Winterswijk
13. Museum de Scheper Eibergen
14. Stichting Oudheidkamer Nunspeet

